

Is de tijd rijp voor een taks-shift?

Stefaan KINDT • zaakvoerder ALASKA KORTRIJK - IEPER

Stefaan Kindt

In een land van melk en honing is fiscaliteit en meer bepaald de fiscale druk een luxeprobleem. Laten we het daar nog eens over hebben, vooral in het licht van de nieuwe regering en haar aangekondigde fiscale maatregelen. Want dit land van melk en honing, kampioen in onder meer bier en chocolade, is ook een belastingkampioen. Al jaren prijkt België op deranglijst van landen waar het overheidsbeslag boven de 50% (op vandaag 54%) uitkomt. Scandinavië, toch een viertal landen waar al decennia lang met bewondering naar wordt gekeken, kent ook zo'n percentage maar de consensus is toch dat daar de overheid veel beter functioneert. Minder overheid maar een goede en efficiënte overheid. De vraag of wij een hyperefficiënte overheid willen in ruil voor een hoog overheidsbeslag – het Scandinavisch model dus – laat ik hier in het midden, om ons te focussen op de vraag of we nu beter af zijn met de maatregelen van de nieuwe regering.

De conclusie is eigenlijk dat het op het eerste zicht allemaal zeer weinig om het lijf heeft. Vooral oude wijn in nieuwe zakken.

Het tarief van de vennootschapsbelasting blijft 34%. Dat is bij de hoogste van Europa. Er is weliswaar de notionele instrestaf trek die een en ander compenseert, maar de impact hiervan bij kmo's is al bij al beperkt. Het zijn - eens te meer - de grote bedrijven die het meest profiteren van deze maatregel. In België kennen we niet alleen de klassejustitie maar ook de klassefiscaliteit. Thomas Piketty zou mij wellicht gelijk geven.

Waarom niet gewoon het nominale tarief laten zakken naar bijvoorbeeld 25%? Dat is toch veel transparanter. Echter: hoe complexer hoe liever in dit land van melk en honing. In de communicatie met buitenlandse klanten en buitenlandse collega-accountants is een tarief van 34% echter dodelijk. Waarom komt er dan geen daling? Allicht door de lobby van de zeer grote bedrijven die de notionele instrest wil behouden. Nochtans is iedereen het erover eens dat de maatregel op de tewerkstelling geen effect heeft gehad. Er werd gewoon ferm gesleurd aan de jackpot.

Het tarief in de personenbelasting (40 à 50%) blijft eveneens onveranderd. We worden wel gepaaid met een verhoging van de forfaitaire aftrek van beroepskosten die 250 euro netto meer zou opleveren per jaar. Na de bekendmaking van deze maatregel was er in heel het land een collectieve opstoot van nationale vreugde, maar die sfeer bekoelde snel toen bekend geraakte dat deze 'fenomenale' maatregel zou gespreid worden over twee jaar.

Naast de felle belastingdruk zijn er ook de hoge patronale bijdragen. In combinatie met de belasting komen we tot situaties waarbij van een budget van bijvoorbeeld 300 euro bruto om een goede medewerker mee te belonen, er nauwelijks 100 overblijft. De overige € 200 wordt gedumpt in de put van de staatskas.

De fiscaliteit is ook hopeloos ingewikkeld. Enkel een kernfysicus begrijpt het nog. Frank Dewinne mag solliciteren. De verhoopte opbrengst van nog maar eens een maatregel gaat compleet verloren in de energie die moet gestopt worden in de controle van de maatregelen. Praat maar eens tegen ambtenaren. Die zien het al helemaal niet meer zitten.

Is een taks-shift de oplossing?

Een verschuiving naar ecofiscaliteit is het overwegen waard. Nog iets waarin we kampioen in zijn: het aantal bedrijfswagens op onze wegen. Ook hier valt geen enkele durf te bespeuren. Velen zouden geen problemen hebben met een zwaardere taxatie van de bedrijfswagens in ruil voor een daling van de personenbelasting. Want die auto's zijn vaak niet meer dan een fiscaalvriendelijk deel van de bezoldiging. De meeste worden gebruikt om naar het werk te rijden, daar dan een hele dag stof te vergaren en om terug te rijden naar huis.

Er valt ook iets te zeggen voor een shift naar het belasten van de consumptie door bijvoorbeeld selectieve btw verhogingen door te voeren op bijvoorbeeld luxegoederen. Ook hier is niks van te merken in de nieuwe maatregelen. Een shift naar het belasten van vermogen is een ander paar mouwen. Want hier zal de reactie van velen zijn dat hun vermogen het resultaat is van hard labeur dat reeds zwaar werd belast in het verleden. Op ondernemingswinsten werden reeds vennootschapsbelasting en dividendbelasting of personenbelasting betaald. Op onroerende goederen werd reeds onroerende voorheffing betaald. Op erfenissen reeds successierechten. Enzovoort.

Is er een onderscheid te maken tussen vermogens waarvan de eigenaars geen of weinig verdienste aan hebben en vermogens die zelf zijn opgebouwd en waarop reeds veel belastingen zijn betaald? Allicht is dat onbegonnen werk. Een taks-shift naar vermogens leidt de aandacht af van het werkelijke probleem en dat is het overheidsbeslag. Bij een shift daalt dat niet maar verschuift het. ■